

Список використаних джерел:

1. Поради і рекомендації з безпеки праці [Електронний ресурс] / Європейський фонд інтеграції громадян третього світу. – Режим доступу : www.vigilfuoco.it/asp/download_file.aspx?id.
2. Горностай О.Б., Мірус О.Л. Високий рівень культури безпеки праці як фактор зменшення виробничого травматизму / О.Б.Горностай, О.Л.Мірус// Вісник ЛДУ БЖД. – 2010. - № 4. – С.100-105.

Бибик А.М., магістрант,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького,
Шульга В.І., к.е.н., доцент,
доцент кафедри економіки підприємства,
ПВНЗ «Східноєвропейський університет економіки і менеджменту»

**ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У
СИСТЕМІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

Проблеми фінансової безпеки підприємств займають одне з перших місць на сучасному етапі розвитку теорії і практики фінансового менеджменту. Актуальною проблемою розвитку економіки України є формування методики державного нагляду над показниками рівня фінансової безпеки суб'єктів господарювання, що дозволяє на базі розширеного відтворювального процесу виділити об'єктивні чинники і критерії зростання дохідних джерел і валового внутрішнього продукту, що матиме позитивний вплив на стан фінансової безпеки країни, зокрема, на її бюджетну складову. Процес розвитку консолідації фінансового капіталу на основі застосування відтворювальних інструментів, які необхідні для росту рівня доходів підприємств і консолідованого бюджету, обумовлюють необхідність державного регулювання фінансової безпеки суб'єктів господарювання у процесі забезпечення фінансової безпеки України.

В даний час для економічної ситуації у країні характерні фінансова нестійкість функціонування підприємств, невисокий рівень рентабельності оборотних активів, брак власних фінансових ресурсів, велика частка збиткових підприємств, які в комплексі ініціюють зниження фінансової безпеки країни в цілому.

Зазначена тенденція визначена в основному низьким рівнем рентабельності, високим ступенем зносу основних фондів, недостатньою кількістю та якістю вітчизняних інноваційних розробок, нераціональним використанням ресурсів, зниженням частки виробництва конкурентної продукції, наявністю тіньового сектора економіки і прискоренням інфляції. Зростаюча роль міжнародної конкуренції визначає нові вимоги до якості товарів, розширення їх пропозиції та асортименту, спрямованих на забезпечення постійного припливу фінансових ресурсів.

Питання забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання розглядаються у наукових працях Зачосової Н. В. [1], Ляшенко О. М. [2],

Мельника С. І. [3]. Однак, у умовах економічної, фінансової, політичної та соціальної кризи питання забезпечення ефективної діяльності підприємств та фінансових установ у контексті забезпечення фінансової та економічної безпеки держави набувають особливої актуальності.

Фінансова безпека розглядається як стійкий стан фінансової системи, спрямований на створення впродовж довгострокового періоду оптимальних умов для ефективного функціонування підприємств і організацій різних форм власності, захисту вітчизняних товаровиробників і внутрішнього ринку, забезпечення розширеного відтворення.

Для забезпечення власної фінансової безпеки підприємства повинні розвиватися, створюючи нові робочі місця, здійснюючи диверсифікацію фінансової і виробничої діяльності, що сприяють росту прибутку, і, отже, збільшення фіскального ефекту для консолідованого бюджету країни.

Процес управління фінансовою безпекою суб'єкта господарювання реалізується впродовж усієї її фінансової діяльності і, в першу чергу, при плануванні майбутніх грошових надходжень і витрат. Дотримання балансу між надходженнями і витратами грошових коштів, із забезпеченням достатнього запасу фінансової стійкості, може дозволити підприємству перебувати у відносній безпеці щодо виконання своїх фінансових зобов'язань і забезпечення відсутності нерентабельної діяльності.

На державному рівні механізми контролю за станом фінансової безпеки суб'єктів господарювання реалізуються через державне фінансове регулювання.

Державне фінансове регулювання – це комплекс взаємопов'язаних дій, які впливають одна на одну. Регулююча роль поширюється не тільки на бюджетні організації. Державі дається пріоритет на засоби виробництва. Це відображено в світовій практиці. Висококонкурентне середовище зі значущими елементами планового початку уособлює державну діяльність. При цьому вона діє в комплексі з приватним капіталом та підприємництвом. Держава здійснює регулювання фінансів через законодавчі акти, інститути виконавчої, місцевої, законодавчої влади.

На сучасному етапі основні напрямки державного нормативно-правового регулювання фінансової безпеки суб'єктів господарювання є наступними:

- регулювання фінансових аспектів створення суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм;
- регулювання порядку формування інформаційної бази управління фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання;
- регулювання порядку і форм амортизації основних засобів і нематеріальних активів суб'єктів господарювання;
- регулювання кредитних операцій суб'єктів господарювання на фінансовому ринку;
- регулювання грошового обігу та форм розрахунків суб'єктів господарювання;
- валютне регулювання операцій суб'єктів господарювання на фінансовому ринку;

- регулювання інвестиційних операцій суб'єктів господарювання на фінансовому ринку;
- податкове регулювання діяльності суб'єктів господарювання;
- регулювання діяльності суб'єктів господарювання на ринку цінних паперів;
- регулювання операцій суб'єктів господарювання у процесі страхування на фінансовому ринку;
- регулювання порядку і форм санації суб'єктів господарювання;
- регулювання процедур банкрутства та ліквідації суб'єктів господарювання.

Однак, фінансова результативність діяльності вітчизняних підприємств засвідчує необхідність модернізації та розширення наведеного переліку.

Проблема фінансової безпеки гостро стоїть в сучасних економічних умовах перед усіма суб'єктами господарювання. Керівники підприємств повинні і на мікрорівні приділяти велику увагу цьому питанню, враховуючи фінансову безпеку при розробці генеральної фінансової стратегії. Необхідною умовою фінансової безпеки підприємства є досягнення ним його фінансової стійкості, тому оцінювання і регулювання її стану є важливим державним завданням.

Список використаних джерел:

1. Зачосова Н. В. Концептуальні засади формування комплексної системи забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств та фінансових установ України / Н. В. Зачосова, А. В. Шостак // *Економіка та держава*. – 2016. – № 7. – С. 80-83.
2. Ляшенко О. М. Специфічні властивості фінансової безпеки підприємства / О. М. Ляшенко // *Управління проектами та розвиток виробництва*. – 2012. – № 4. – С. 27-32.
3. Мельник С. І. Теоретичні основи фінансової безпеки підприємства / С. І. Мельник // *Науковий вісник НЛТУ України*. – 2013. – Вип. 23.14. – С. 276-281.

*Горячківська І.В., здобувач
кафедри менеджменту та економічної безпеки,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького*

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВНЗ

Правильне вирішення проблеми забезпечення фінансово-економічної безпеки держави залежить від чіткого розуміння основного понятійного апарату, який використовується при її здійсненні, і насамперед – уточнення таких категорій, як «безпека», «небезпека», «загроза», «ризик», «невизначеність». З точки зору системного підходу безпеку можна визначити як властивість системи, що забезпечує її стійке і стабільне функціонування та розвиток в умовах виникнення різних видів зовнішніх і внутрішніх загроз. Тобто це така властивість системи, що дозволяє звести до мінімуму, а в найкращому випадку й повністю позбутися негативного впливу дестабілізуючих факторів різної природи. З кібернетичної точки зору безпека трактується таким чином: це кількісна і якісна характеристика властивостей системи з погляду її здатності до самовиживання та розвитку в умовах